

S. ՏԱՀԱՏ ԱՐՔԵՊՈ. ՌԻՐՖԱԼԵԱՆ

(1919 – 1978)

Հայաստաննայց Եկեղեցին անցնող Սեպտեմբեր 9ին, Շարաթ օր, կորսնցուց իր բարձրաստիճան ու հաւատաւոր պաշտօնեաներէն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Աթոռի Միաբան եւ Պէյրութի Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Տաճատ Արքեպոս. Ռուբալեանը, որ մահացաւ կանխահասօրէն, 59 տարեկան հասակին, սրտի սուր տագնապի հետեւ անբով:

Հոգելոյս Արքազանը, աւագանի անունով Մկրտչի, ծնած է Հալէայ, 1919 տարւոյ վնոցընթեր օրը: 1933ին ընտանեօր կը փոխադրուի Դրբգիսան եւ կը յաճախէ տեղուոյն Ազգային վարժարանը՝ զոր կ'աւարտէ 1935ին: Նոյն տարին կը մանէ Անթիլիասի Դպրեվանքը զոր 1940ին աւարտելով՝ Սարկաւագ կը ծեռնազրուի Տ. Խաղ Արքազանէ: Խակ Քահանայական ծեռնազրութիւնն ու օծումը կ'ընդունի 1942ին, Կաթող. Տեղակալ Տ. Եղիշէ Արքեպոս. Կարոյեանէ, աւարտելէ ետք Ընծայարանի ընթացքը:

Այնուհետեւ, երիտասարդ հոգեւորականին առջեւ կը բացուի գործունէութեան լայն ասպարէզ: Մայրավանքէն ներս կը վարէ Մատենադարանապետի եւ Մատակարարի պաշտօներ: Կը վարէ նաև Տեսչութիւնը տեղուոյն Մեսրոպահան նախակրթարանին եւ ատեն մը կը նշանակուի վարիչ «Համկ» Ամսազրին: Այս բոլորին ի վարձատրութիւն, 1944ին կը ստանայ Վարդապետական գաւազանի իշխանութիւն: Անկէ ետք ուսուցչական պաշտօն կը վարէ Պէյրութի Հ. Բ. Բ. Մ. ի Դարունի Յակոբեան Աղջկանց Բարձր Նախակրթարանի, Սահակեան վարժարանի եւ Ս. Քառասնից Մանկանց ազգ. նախակրթարանի մէջ: Կը կարգուի նաև պատուակալ բարոզիչ Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցոյ: Տարի մը կը նետեւի Յիսուսեան Համալսարանի Եկեղեցագիտական դասընթացներուն որմէ ետք, 1944ին, ուսուցչական պաշտօն կը ստանձնէ Դպրեվանքէն ներս:

1947ին կը նշանակուի Ճէզիրէի Առաջնորդական Փոխանորդ, իսկ 1951ին կը ստանայ Մայրավոյն Վարդապետի իշխանութիւն: 1956ին, Անթիլիասի Աթոռի տագնապի օրերուն, կը կանգնի նորընտիր Տ. Զարեն Կաթողիկոսի կողքին, որմէ նոյն տարւոյ Հոկտեմբերին կը ստանայ Եպիսկոպոսական օծում: 1961ին, Արքութեան պատիւ կը շնորհուի իրեն:

1963ին կ'ընտրուի Լիբանանի Հայոց Առաջնորդութեան բարձր պաշտօնին, նոյն տարի Կիլիկիոյ Աթոռին Գահակալ ընտրուած Տ. Խորէն Արքազանին տեղ: Այնուհետեւ կը նուիրուի իր բազմամարդ հօտի հոգեւոր, բարոյական կարիքներու յանձնանձումին, 15 տարիներ շարունակ, վայելելով անվերապահ սէրն ու յարգանքը բոլորին: Համակրութիւնը շահած է նաև դիւնագիտական շրջանակին, ուր գտնուած է յաճախ իրեւ ներկայացուցիչը Լիբանանահայութեան: Խակ 1975էն ասղին, բաղաքացիական տագնապի թժնդակ օրերուն, միշտ ալ կանգնած է իր ժողովուրդի կողքին, խրախուսելով աղէտի հնթակայ իր հօտը եւ միսիթարելով աղէտահարները:

Տ. Տաճատ Արքազանի անժամանակ վախճանումով, Լիբանանահայ համայնքը մասնաւորաբար եւ Հայց. Առաք. Ս. Եկեղեցին ընդհանրապէս կը կորսնցնեն իր բարձր կոչումին գիտակից, պարտաճանաչ ու անձնուէր հոգեւորական մը:

«Սիոն» այս առթիւ, ի դիմաց Ամնն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան, իր վշտակցութիւնը կը յայտնէ Կիլիկիոյ Աթոռի Գահակալին եւ Միաբանութեան, հայցելով Ամսնակալէն որ լոյսերու մէջ հանգչեցնէ իր բազմարդին պաշտօնէի բարի հողին: